

ВІСНИК

ХУСТЩИНИ

№ 23
6 жовтня 2025 року

Україна виконала «домашнє завдання»: Єврокомісар з питань розширення Марта Кос на Закарпатті підсумувала результати скринінгу українського законодавства

Україна зробила ще один крок на шляху до Європейського Союзу. Саме із Закарпаття розпочався триденний візит єврокомісарки з питань розширення **Марти Кос**, який збігся з оголошенням про завершення скринінгу українського законодавства. Це означає, що перший етап позаду і вже незабаром можуть бути відкриті переговірні кластери про вступ України в ЄС.

Єврокомісарка на Закарпатті обговорила фінальний етап впровадження реформи децентралізації, забезпечення прав національних меншин, а також перспективи євроінтеграції.

У межах візиту **Марта Кос** зустрілася в Ужгородському національному університеті з представниками спільнот національних меншин. Вона зазначила, що культурне розмаїття Закарпаття нагадує їй рідну Словенію, й висловила переконання, що Україна вже скоро буде серед країн Європейського Союзу.

«Саме із Закарпаття я розпочинаю свій триденний візит до України

і дуже символічно, що я сьогодні тут – бо саме сьогодні ми завершили процес скринінгу законодавства України», – заявила **Марта Кос** на брифінгу в Ужгороді.

За її словами, команда Єврокомісії опрацювала більше ніж 100 000 сторінок українських законів та порівняла їх із нормами ЄС.

Вона також наголосила: «Ми здійснили цей процес менш ніж за рік. Це швидше, ніж відбувалося коли-небудь до цього».

Це означає, що Україна пододала перший суттєвий бар'єр – і попереду відкриття першого кластеру перемовин.

«Україна виконала своє «домашнє завдання» щодо нацменшин,

тепер можна відкривати перший кластер переговорів щодо вступу України в ЄС», – каже **Марта Кос**.

За словами **Кос**, питання нацменшин включено до першого й останнього кластерів переговорів, і Україна має підготувати план дій, який була б готова втілювати за підтримки ЄС.

Другий блок зустрічей торкнувся реформ у сфері місцевого самоврядування, розвитку

транспортного та логістичного сполучення, зокрема на кордонах з сусідніми країнами.

Закарпаття з огляду на свій прикордонний статус має великий потенціал стати мостом між Україною та Євросоюзом – у логістиці, торгівлі, культурному обміні.

У межах візиту **Марта Кос** також зустрілася в УжНУ з лідерами спільнот національних меншин України. Вона поділилася власним досвідом зі Словенії, де, за її словами, існує таке ж культурне розмаїття, яке має місце в Закарпатті, і висловила переконання, що Україна незабаром стане повноцінним членом Європейського Союзу.

Присутній на зустрічі заступник керівника Офісу Президента **Віктор Микита** звернув увагу на те, що виконання рекомендацій ЄС відбувається у складних умовах, виникають труднощі, проте головне завдання – забезпечити сталість реформ і врахувати особливості українського суспільства.

Голова Закарпатської ОВА **Мирослав Білецький** підсумував значення цієї події так: «Сьогодні на Закарпатті був важливий день для України на шляху євро-

інтеграції. Пані єврокомісарка позитивно відзначила роботу нашої держави на шляху впровадження реформ: щодо розвитку міжнародної інфраструктури, реалізації транскордонних проєктів, забезпечення прав національних спільнот. Це означає, що Євросоюз завершив скринінг українського законодавства, тобто перший крок позаду. Попереду – відкриття першого кластера перемовин про вступ до ЄС».

Попри позитивні сигнали, **Марта Кос** зауважила, що реформи мають бути сталі, комплексні і мають враховувати особливості різних регіонів.

Цей візит став символічним маркером: саме багатонаціональне Закарпаття, яке завжди було мостом між Україною та Європою, стало місцем, де пролунала заява про завершення скринінгу законодавства. Це не лише дипломатичний сигнал, а й підтвердження, що Україна рухається до членства в ЄС і дедалі ближча до моменту, коли її майбутнє остаточно закріпиться в європейській спільноті.

Інформує
Закарпатська ОВА

Хустський клуб «ММА/BJJ KHUST» виховав чемпіонів Європи: розмова з тренером Михайлом Королем

Стор. 2

День ліцеїста в Хустському багатoproфільному ліцеї ім. І. Магули: новий крок у доросле учнівське життя

Стор. 5

Карпатська Україна: держава на один день, яка залишилася з нами назавжди

Стор. 6

Хустський клуб «ММА/BJJ KHUST» виховав чемпіонів Європи: розмова з тренером Михайлом Королем

Спортивний клуб «ММА/BJJ KHUST» зарекомендував себе як один із провідних центрів розвитку бойових мистецтв не лише в Хусті, а й на всьому Закарпатті. Нещодавній тріумф на Чемпіонаті Європи з хортингу, де четверо хустських спортсменів здобули вісім медалей, серед яких чотири золоті, став яскравим свідченням цього.

Проте місія клубу виходить далеко за межі простої спортивної підготовки. Ми поговорили із засновником та головним тренером клубу **Михайлом Королем** про шлях від мрії до її втілення, про плани створення спортивної академії в Хусті та про роль клубу в житті міста під час війни.

Історія клубу нерозривно пов'язана з особистим шляхом його засновників – **Михайла та Сергія Королів**. Для них цей зал – справа всього

– свідомо й виважена стратегія. Турніри обираються в різних федераціях, щоб надати спортсменам максимальний змагальний досвід, роблячи їх більш адаптивними та всебічно розвиненими.

– ММА – чудовий вид спорту, бо він вивчає як стійку, так і боротьбу, і це дозволяє моїм учням успішно виступати на змаганнях з різних дисциплін. Де є можливість – там ми і беремо участь. Тренування – це, звісно, чудово, але саме змагання дають колосальний поштовх у розвитку. Можна сказати, що один турнір для дитини – це як два місяці тренувань.

Нещодавній виступ на Чемпіонаті Європи з хортингу в Мілані став кульмінацією багатомісячної праці. Підготовка до змагань такого рівня вимагала від спортсменів не лише фізичної витривалості, а й залізної дисципліни. Результат перевершив усі очікування: четверо хустських

– Мені дуже важко було визнати той момент, що я буду виступати на чемпіонаті Європи, і я дуже хвилювався в цьому плані. І фізична підготовка була важка. Відпрацьовував багато технік, боротьби, «світч» і багато спарингів. Мені було приємно стати чемпіоном Європи, бо для мене це велика мрія. Я її дуже довго добивався. Тепер також хочу стати чемпіоном світу, побудувати професійну кар'єру в сфері ММА і вступити в організацію UFC, – ділиться планами **Тімур Міллер**, в Мілані він здобув подвійне золото,

ставши найкращим як у ММА, так і в греплінгу.

У моменти тріумфу, коли учні **Михайла** стояли на п'єдесталі, він відчував суміш радості та максимальної концентрації, адже поки не завершився виступ останнього спортсмена, розслабитися було не можна.

– Коли бачив їх на п'єдесталі, відчував величезне задоволення. Але на змаганнях емоції доводиться стримувати. Ось один спортсмен переміг, забрав золото – це неймовірна радість, але я не можу розслабитися, бо в мене ще троє не завершили свої поєдинки. Ти постійно перебуваєш у напрузі, фокусуєшся на наступному виклику. А вже коли ми поверталися додому, коли святкували, тоді прийшло повне усвідомлення нашого успіху, і це – неймовірно приємні емоції.

У часи важких випробувань для країни діяльність клубу «ММА/BJJ KHUST» набуває особливого, соціально значущого виміру. Кожен успіх, кожна перемога супроводжується словами щирої подяки Збройним силам України, які дають можливість жити, тренуватися та виховувати нове покоління. Дивлячись у майбутнє, **Михайло Король** усвідомлює ще одну важливу соціальну місію – допомогу в реабілітації ветеранів. Натхненний прикладами київських клубів, де активно розвивається адаптивний спорт для воїнів, які втратили кінцівки, він висловлює повну готовність створити подібні умови і в Хусті.

– В Україні зараз активно розвивається джиу-джитсу для спортсменів та військових, які втратили кінцівки. У деяких клубах такі спортсмени змагаються на рівних з іншими, перемагають, і доводять всім й самим собі, що неважливо, яке у тебе тіло, які травми. Все залежить від тренування і зусиль, які докладає спортсмен. Ми завжди раді бачити ветеранів та військових у нашому залі, готові проводити для них безкоштовні заняття. А якщо збереться команда, я навіть зроблю окрему групу.

Клуб також руйнує стереотип, що бойові мистецтва

пов'язані з агресією. Навпаки тренування стають тим каналом, куди молодь може спрямувати свою енергію. У залі спортсмени вчаться не лише техніці, а й самоконтролю та повазі до суперника.

– Часто батьки думають, що якщо дитина агресивна, то на тренуваннях вона стане ще більш жорстокою. Насправді все навпаки. У залі спортсмени настільки викладаються на спарингах, на мішках, що в них просто не залишається бажання щось доводити за його межами. Агресивна дитина, яка хоче проявити свою силу, на тренуванні бачить, що вона не найсильніша, і це її заспокоює, вчить поважати інших. Це найкращий спосіб спрямувати енергію в конструктивне русло.

Попри вражаючі результати на європейській арені, клуб стикається з серйозними викликами. Витрати на поїздки, проживання та участь у змаганнях лягають на плечі батьків, що стає перешкодою для багатьох талановитих дітей. Підтримка з боку місцевої влади чи бізнесу залишається мінімальною. Та навіть у цих умовах тренер не втрачає оптимізм і мріє про створення повноцінної спортивної академії в Хусті.

– Якби була підтримка, чемпіонів було б набагато більше. Минулого року міська рада вперше за десять років відзначила наших спортсменів преміями, і це було дуже приємно, але системної допомоги бракує. Ще одна велика проблема – відсутність октагону, рингу для ММА. Наші діти готуються в залі, а на чемпіонатах України та Європи виступають на ринзі, до якого вони не звикли. Це створює психологічний дискомфорт і заважає їм перемагати ще впевненіше. Моя велика мрія – перерости в академію. Я уявляю собі великий, сучасний зал з октагоном, де можна було б проводити не лише тренування, а й змагання семінари, приймати гостей з інших клубів. Це б перетворило Хуст на справжній центр розвитку єдиноборств.

Для того, щоб почати займатися в клубі, не потрібно нічого, крім бажання. Перше тренування є безкоштовним і не вимагає спеціального екіпірування – достатньо мати зручний спортивний одяг та пляшку води. Це чудова можливість спробувати свої сили, відчути атмосферу залу та обрати напрямок до душі – динамічне ММА чи інтелектуальне джиу-джитсу, яке тренер порівнює з шахами на татамі.

– Без дзвінків, без запису, ви просто приходите на тренування. Спробуйте, а потім вже приймете рішення. Ми приймаємо всіх віком від 5 до 99 років. Спорт, особливо бойові мистецтва, дає неймовірну впевненість у собі. Хлопець, який вміє постояти за себе, зможе захистити свою родину. Дівчина, яка володіє навичками самозахисту, почуватиметься безпечніше. Краще знати ці прийоми і ніколи ними не скористатися, ніж не знати їх у критичний момент. Той ми завжди раді бачити нові обличчя в нашому залі.

Барвара КОРОЛЕНКО

життя, місце сили, де не лише вивчаються бойові мистецтва, а й формується спортивне майбутнє країни. Для **Михайла Короля** все почалося ще у шкільні роки, з простого захоплення, яке згодом переросло у справжню пристрасть і професію:

– Я пішов на карате до нашої ДЮСШ і мені надзвичайно сподобалося – це затягнулося на роки. Згодом ми з братом зрозуміли, що для повноцінного розвитку потрібно щось більше, ніж просто робота в стійці. Так у нашому арсеналі з'явилося бразильське джиу-джитсу, яке дало нам навички боротьби. Поступово цей шлях привів нас до змішаних бойових мистецтв. Ми відкрили один зал, потім інший, і ось у цьому приміщенні я треную вже понад десять років, повністю сконцентрувавшись на ММА. Ми беремо базові, перевірені часом кидки, удари, переводи в партер – усе те, що працює найкраще, без нічого зайвого.

Вихованці клубу здобувають перемоги у вражаючому спектрі дисциплін: хортинг, греплінг, фрі-файт, Striking MMA. Ця багатопрофільність

спортсменів – **Тімур Міллер, Варвара Вакаров, Тимофій Нямешук та Арсенія Шутко** – здобули вісім медалей, серед яких чотири золоті, довівши свою універсальність як у сутичках (ММА), так і в боротьбі (греплінг).

– У нас є такий девіз: медаль ми заробляємо не на змаганнях, а на тренуваннях. На змагання ми йдемо її просто забирати. Можливо, це звучить дещо грубо, але якщо ти не виклався на повну в залі, то турнір лише покаже результат твоєї недостатньої підготовки. Ми готувалися до Мілану пів року, дуже багато тренувалися. Я завжди кажу своїм учням, що мотивація – це прекрасно, але головне – це дисципліна. Мотивація – це як салют: він вибухнув, виглядає дуже красиво, але швидко згасає. А дисципліна дозволяє крок за кроком йти до своєї мети, навіть коли важко і немає настрою.

Ми поцікавилися у юних чемпіонів, що привело їх у цей спорт та що рухає їх уперед на шляху до нових звершень:

– Мені було п'ять років, тоді мене привела мама. Мені сподобався цей спорт, і я по-

чав на нього ходити. Просто в мене є ціль здобути перемогу на змаганнях, чемпіонату Європи, або світу, або будь-яких інших. І я йду до тієї цілі до кінця. Найважче – психологічно підготуватися, звісно. Тому що перед змаганнями в тебе багато різних емоцій. На тебе всі дивляться, це великий тиск. Також, із тренувальної точки зору досить важко, тому що ми готуємось по пару місяців, а то й пів року, – згадує **Тимофій Нямешук**, у Мілані він став чемпіоном з греплінгу та срібним призером з ММА.

– Чесно кажучи, спершу я не думала, що я сюди піду. Але я дуже хотіла. Мені не подобаються танці, балет – я більше люблю бокс, карате і так далі. А я думала, що у нас тут немає такого в Хусті. Я вперше прийшла на тренування, і все – мені все подобається. І тренер дуже підтримує. Він приділяє увагу кожній дитині. Коли я виграла, це були просто неймовірні емоції. Тренер дуже пишається. Ми поїхали вчотирьох, і всі виграла, – **Арсенія Шутко**, на Чемпіонаті Європи здобула золото з греплінгу та срібло з ММА.

Малі Олімпійські ігри в коледжі: свято спорту, дружби та єдності

У коледжі відбулися традиційні Малі Олімпійські ігри, які подарували учням і педагогам справжнє спортивне

свято. Захід розпочався урочисто: хвилиною мовчання всі присутні вшанували пам'ять полеглих Героїв України, а потому звучав гімн нашої дер-

жави. Символічним моментом став вихід учасників під козацький марш із Олімпійським прапором, що додав заходу особливої величності.

Право офіційно відкрити ігри було надано в. о. директора коледжу **Івану Васильовичу Подолею**, який привітав усіх присутніх, за-

ступник директора з виховної роботи **Мар'яна Михайлівна Лукашенко** побажала спортсменам чесної боротьби, наснаги й перемоги. Кожна навчальна група презентувала свою команду: назву, девіз та оригінальні емблеми. Це створило неповторну атмосферу єдності та командного духу.

Змагання проходили під керівництвом керівника фізичного виховання **Володимира Володимировича Фінюка** та викладача фізичного виховання **Євгена Олеговича Морозова**. Хлопці та дівчата демонстрували витривалість, спритність, силу й волю до перемоги.

Завершилися ігри урочистим нагородженням переможців, які отримали заслужені відзнаки. Однак головним здобутком цього дня стала не лише перемога сильніших, а й атмосфера дружби, взаємоповаги та любові до спорту.

Малі Олімпійські ігри вкотре довели: спорт об'єднує, виховує характер і дарує незабутні враження.

Заступник директора з ВР Мар'яна ЛУКАШЕНКО
КЗ «Хустський професійний коледж» ЗОР

У Колочаві відбувся святковий концерт до Дня захисників і захисниць України

На захід були запрошені наші мужні воїни-захисники, яким громада висловила щирі вдячність за відвагу, силу духу та незламність.

ховувати дітей і будувати майбутнє нашої громади під мирним небом. Низький уклін вам і щира подяка від усіх жителів Колочавської громади», – зазначив голова громади.

Окремо висловлюємо глибоку вдячність Збройним силам України за те, що щодня захищають нашу державу, наближаючи Перемогу.

Саме завдяки вам ми маємо змогу жити та творити.

Колочавська територіальна громада

19 громад області отримали ключі від шкільних автобусів

Тепер учні, котрі проживають на відстані більш ніж 2 км, зможуть безперешкодно потрапити на навчання, пише Закарпатська ОВА.

Транспорт вдалося закупити завдяки ініціативі «Шкільні автобуси для України», що забезпечує транспорт для шкіл за кошти ЄС та країн-членів, а також фінансується за рахунок державної субвенції.

«Усі ці транспортні засоби є інклюзивними, отже і дітки з інвалідністю зможуть без зайвих труднощів потрапити у школу», – зазначив голова Закарпатської ОВА **Мирослав Білецький**.

Ключі громадам він вручив спільно з Міністром освіти і науки **Оксеном Лісовим** та першим заступником голови облради **Андрієм Шекетом**.

Нові автобуси до закладів освіти тепер курсуватимуть

у Великобйганській, Чинадівській, Нижньоворітській, Свалявській, Рахівській, Богданській, Ясінянській, Нересницькій, Дубівській, Буштинській, Тересвянській, Углянській, Великодобронській, Дубриницько-Малоберезнянській, Сюртівській, Міжгірській, Білківській, Горінчівській та Керецьківській громадах.

За словами **Мирослава Білецького**, цього року у межах ініціативи Закарпаття отримало 169 млн грн з державного бюджету. З початку року область закупила вже 25 автобусів. Для цього використали 84 млн 769 тис. грн субвенційних коштів, 12 млн 480 тис. грн – з бюджетів громад. До кінця грудня плануємо забезпечити транспортними засобами ще 25 громад.

Голова ОВА підкреслив, що це не просто транспорт, це про безпеку та комфорт

наших дітей, про створення умов для школярів навіть у віддалених населених пунктах мати доступ до освіти.

«Придбання нових транспортних засобів для освітніх закладів стало вже доброю традицією. Адже навіть у час, коли значні ресурси спрямовують на оборону та підтримку військових, за ініціативою Президента продовжується оновлення шкільних автопарків. Так, з 2023 року разом із сьогоднішніми на Закарпатті закупили 79 транспортних засобів», – підкреслив очільник краю.

Мирослав Білецький подякував Главі держави Володимиру Зеленському, Уряду та профільному міністерству, партнерам за підтримку освітньої галузі, турботу про дітей та створення умов для їхнього якісного навчання.

Інформує
Закарпатська ОВА

«ЕкоГромада – не лише про сортування сміття, а про культуру і майбутнє»

Інтерв'ю з Горінчівським сільським головою **Михайлом Калиничем**, керівником проєкту «ЕкоГромада: екологічна освіта, інфраструктура поводження з відходами та громадська згуртованість».

– Пане Михайле, чому саме тема екології стала пріоритетом для Горінчівської територіальної громади?

– Ми живемо у надзвичайно красивому краї. Природа – це наше багатство і водночас наша відповідальність. Водночас ми стикаємося з проблемою відсутності системи збору та сортування відходів, що призводить до стихійних сміттєзвалищ. Це не лише шкодить довкіллю, а й знижує туристичну привабливість громади.

– Що надихнуло Вас на написання цього проєкту?

– Значну роль відіграло моє стажування у Польщі в межах програми «Добре врядування – 2024 WIN4UA», організованої Фондом міжнародної солідарності. Протягом місяця я проходив стажування у місті Плонськ, де знайомився з роботою місцевого самоврядування, зокрема у сфері управління відходами, комунального господарства та екології. Там я працював над проєктом «Впровадження сучасних методів збирання твердих побутових відходів – шлях до покращення санітарного та екологічного стану Горінчівської громади». Саме цей досвід показав, наскільки важливо поєднувати екологічну освіту, інфраструктуру та активність мешканців. Повернувшись додому, я зрозумів: нам потрібен проєкт, який стане не просто системою збору відходів, а частиною культури громади. Так народилася «ЕкоГромада».

– Яка головна мета цієї ініціативи?

– Підвищити рівень екологічної свідомості мешканців, створити зручну систему поводження з відходами та об'єднати людей навколо

теми збереження довкілля. Ми прагнемо, щоб сортування стало не примусовим обов'язком, а звичкою, щоб діти, молодь і дорослі бачили у цьому сенс.

– Що заплановано у рамках проєкту «ЕкоГромада»?

– У нас чіткий перелік завдань, спрямованих на створення сучасного екологічного освітнього центру «ECO. PROSTIR» на базі Горінчівського міжшкільного ресурсного центру (далі – МРЦ), який стане майданчиком для навчання, воркшопів, виставок. Насамперед це – придбання обладнання, без якого цей проєкт неможливий. Ми закупили ноутбук, багатофункціональний пристрій, телевізор, ламінатор – це необхідне технічне забезпечення для роботи та проведення занять. Окремо важливим є електрокомпостер, адже він дозволить на практиці показувати мешканцям і дітям, як органічні відходи можна перетворювати на корисний компост.

Також ми інвестуємо в інтерактивні стенди – їх буде кілька, і вони стануть ключовим елементом для навчання дітей та молоді. Щоб облаштувати комфортний освітній простір, передбачені офісні стільці, мобільні столи та інші меблі. Усе це дасть змогу проводити тренінги, воркшопи, екологічні уроки та виставки в сучасних умовах.

Також заплановане покращення інфраструктури поводження з відходами та заходи з екологічної освіти та промоції проєкту.

– Які конкретні кроки в покращенні інфраструктури поводження з відходами вже зроблено в рамках проєкту?

– Ми закупили 12 сучасних контейнерів для роздільного збору пластику, скла та паперу, а також гідравлічний прес для вторсировини. На території МРЦ створюємо «Зелений острівце», де можна буде відсортувати близько 10 видів

відходів. Також планується ще два майданчики для збору у селах громади.

– А як мешканці долучаються до планування?

– Ми проводимо громадські консультації щодо розташування контейнерів. Важливо, щоб вони стояли там, де справді потрібні, і де мешканцям буде зручно користуватися. Тому закликаємо людей залишати свої пропозиції. Відкрите обговорення – запорука того, що система працюватиме. Також, в рам-

ках проєкту працює робоча група.

– Чим займається ця робоча група?

– Робоча група працює над створенням методичних матеріалів та посібника з екологічної освіти для шкіл і садочків. Ми хочемо, щоб діти з раннього віку розуміли важливість бережного ставлення до природи. Також група планує «м'які активності»: екомарафони, флешмоби, конкурси, інтерактивні ігри. Це допомагає залучати різні вікові групи і робити навчання живим та цікавим.

– Які активності вже відбулися?

– Учні закладів освіти долучилися до прибирання та озеленення територій закладів, створення виробів з використаних матеріалів. Це і прикрашання клумб, і апсайклінг на уроках трудового навчання. Діти показали, що креативність і відповідальність можна поєднувати.

– Ви згадали конкурси. Розкажіть детальніше про них.

– Зараз у нас триває конкурс «Моя громада – моє майбутнє: Чиста Горінчівська громада». Він розрахований на дітей віком від 6 до 14 років. Учасники створюють вироби з використаних матеріалів. Це чудовий спосіб показати, як речам можна дати друге життя. Найкращі роботи будуть представлені у виставковому просторі, а переможці отримають грошові призи. Це не лише заохочення, а й виховання культури відповідального споживання.

– Чи є у проєкті партнерство з іншими організаціями?

– Так, проєкт реалізується у рамках «Конкурсу мікрогрантів – WIN4UA – Проєкти 2025» Представництва Фонду

міжнародної солідарності в Україні за підтримки Програми польської співпраці у сфері розвитку Міністерства закордонних справ Польщі. Це дозволило нам отримати фінансові ресурси на реалізацію проєкту у розмірі 547 990 грн.

– Що для вас особисто означає цей проєкт?

– Для мене «ЕкоГромада» – це не про сміття, а про культуру і відповідальність. Це про те, щоб залишити нашим дітям чисте довкілля і навички, які допоможуть жити у гармонії з природою. Я мрію, щоб через кілька років ніхто не уявляв життя без сортування відходів, щоб у наших селах було чисто, а громада була прикладом для інших.

– Які ваші очікування від завершення проєкту?

– Ми хочемо бачити чисту і згуртовану громаду, де діти й дорослі однаково дбають про довкілля. Хочемо, щоб у школах було більше практичних занять з екології, щоб інфраструктура працювала, а несанкціоновані сміттєзвалища залишилися у минулому. Якщо ми зможемо сформувати цю нову культуру – це буде наш головний результат.

– Чи буде проєкт «ЕкоГромада» мати логічне продовження після завершення?

– Так. Хоча основна реалізація триває до кінця жовтня 2025 року, ми вже бачимо його продовження. Зокрема, від Закарпатської обласної військової адміністрації громада отримала фінансування у розмірі 198 тисяч гривень на придбання додаткових контейнерів для роздільного збору відходів. Це стало можливим завдяки включенню нашої громади до Програми охорони навколишнього природного середовища області на 2024–2027 роки.

Також у рамках цієї тематики ми готуємо низку ініціатив для участі у програмах транскордонного співробітництва. Це дозволить не лише розширити масштаби «ЕкоГромади», а й налагодити партнерства з громадами сусідніх країн, обмінятися досвідом та залучити додаткові ресурси.

Таким чином, проєкт не завершується лише освітніми заходами чи інформаційною кампанією – він переходить у практичну площину: створення інфраструктури та розвиток міжнародних контактів, які мають працювати на користь громади. Для нас «ЕкоГромада» – це довгострокова стратегія, а не разова акція.

Довідка:

Проєкт «ЕкоГромада: екологічна освіта, інфраструктура поводження з відходами та громадська згуртованість» реалізується Горінчівською сільською територіальною громадою в рамках «Конкурсу мікрогрантів – WIN4UA – Проєкти 2025» Представництва Фонду міжнародної солідарності в Україні за фінансової підтримки Програми польської співпраці у сфері розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща.

Публікація висловлює лише погляди автора і не може ототожнюватися з офіційною позицією Міністерства закордонних справ Республіки Польща та Фонду міжнародної солідарності.

Барвара КОРОЛЕНКО

День ліцеїста в Хустському багатoproфiльному ліцеї ім. І. Магули: новий крок у доросле учнівське життя

3 жовтня у стінах Хустського багатoproфiльного ліцею імені Івана Магули відбулося яскраве і хвилююче свято – День ліцеїста, що вже вп'яте традиційно відзначається в навчальному закладі.

Цей день став особливо значущим для п'ятикласників – саме вони офіційно стали повноправними членами великої ліцейної родини. Урочисте вручення посвідчень ліцеїста перетворилося на справжню церемонію гордості, вдячності й натхнення.

З вітальним словом до учнів звернувся в.о. міського голови Василь Губаль, побажавши школярам зростати гідними громадянами України та з честью нести почесне звання ліцеїста.

Вручення посвідчень відбулося з рук в.о. директора закладу Мирослава Шкробинця, а теплі побажання лунали від начальниці управління освіти, релігій, молоді та спорту міськради Олеси Калинич, а також випускника ліцею, депутата міської

ради Дмитра Білецького. Символічним подарунком від Дмитра став стяг Головного управління розвідки Міністерства оборони України з підписом начальника розвідки, генерала Кирила Буданова. Він стане пам'ятним експонатом, який, без сумніву, надихатиме юне покоління на любов до України та вірність її захисникам.

Святкову атмосферу доповнили слова благословення, які виголосили священники Мукачівської греко-католицької єпархії Володимир Бабич та Олександр Кедик.

Свято ліцеїста пройшло напередодні Дня вчителя, тож цього дня звучали щирі слова вдячності педагогам за їхню щоденну працю, терпіння та турботу.

У Керецьківській громаді відбулась патріотична акція

30 вересня, вже вчетверте у Керецьківській громаді відбулась патріотична акція, яка об'єднує серця – забіг на честь полеглих захисників України, у якій взяли участь більше 250 учасників.

Щороку до участі долучаються учні та вчителі закладів освіти громади, вихованці «Артеку Закарпаття». Очолив забіг голова громади Михайло Мушка.

«Шаную воїнів – біжу за героїв України» – це не про-

сто забіг. Це вияв поваги, вдячності та пам'яті. Кожен крок – це вшанування імен тих, хто віддав своє життя за наше мирне сьогодення. Це нагадування, що герої живі доки жива пам'ять про них.

Дякуємо всім, хто долучився. Нехай такі акції зміцнюють нашу єдність, патріотизм і повагу до воїнів, які боронили та боронять Україну.

Герої не вмирають!

Керецьківська територіальна громада

Тисячі вірян з України та із-за кордону побували на проголошенні блаженним Петра-Павла Ороса в Білках

Відтепер греко-католицька церква матиме ще одного свого заступника на небесах – блаженного Петра-Павла Ороса. Цей історичний момент – беатифікація згаданого Слуги Божого відбувся в Білках. Беатифікація – це акт зарахування певної людини до лику блаженних. Таке дійство на Закарпатті відбувається вперше. Раніше було здійснено беатифікацію Теодора Ромжі, але вона проходила у Львові.

Білкам випала епохальна честь стати епіцентром масштабної та епохальної духовної події. Петро-Павло Орос загинув за віру. Тут не треба говорити про якусь ціну. Йдеться про величезну жертвовність та безмежну відданість своєму священницькому обов'язку й покликанню, незалежно від різних важких, здавалося б, непереборних обставин. Для нього віра, церква й Бог були понад усе. Тисячі вірян та представників

кліру з різних куточків України й із-за кордону зібралися, аби взяти безпосередню участь в цьому духовному дійстві. Були з Європи та навіть Америки.

Під час урочистої літургії озвучено прохання Мукачівської греко-католицької єпархії зарахувати Петра-Павла Ороса до

лику блаженних. Присутніх ознайомили з біографією священника. А кардинал із Польщі Гжегож Рись, який представляв Папу Лева XIV, оголосив апостольський лист, яким Папа Римський визнав мученицьку смерть Петра-Павла Ороса. Датою його літургійного вшанування визначено 27 серпня.

Зокрема, участь в цій події взяли очільник Української греко-католицької церкви Святослав Шевчук та владика Мукачівської греко-католицької єпархії Теодор Мацапула й багато інших.

Від влади був голова облдержадміністрації Мирослав Білецький, голова обласної ради Роман Сарай, голова Хустської райдержадміністрації Віктор Сабадош, Білківський сільський голова Василь Зейкан, депутат обласної ради Петро Станко та інші.

Інформує Білківська ТГ

На Хустщині тривають дорожні роботи

У Хустському районі продовжується оновлення автошляхів. Днями дорожники завершили ямковий ремонт та влаштування карт вирівнювання на дорозі Стеблівка – Крайниково. Ця ділянка тривалий час перебувала у незадовільному стані: інтенсивний рух транспорту та погодні умови спричинили значне руйнування покриття.

Підрядні бригади виконали ліквідацію вибоїн, підготували основу та уклали новий асфальтобетонний шар. Завдяки картам вирівнювання вдалося підвищити рівність полотна, що забез-

печує комфортний і безпечний проїзд.

Паралельно завершено ще один відрізок дороги у Хустському районі. Тут проведено повний комплекс робіт: підготовка основи, укладання асфальту та ущільнення покриття спеціальною технікою. Це дозволяє продовжити термін служби дороги та значно полегшити щоденний рух місцевих жителів.

Відновлені дороги мають особливе значення для громад: вони з'єднують населені пункти з центром громади, лікарнями, школами та місцями роботи.

Служба місцевих автомобільних доріг у Закарпатській області

Хуст, березень 1939-го. У гірському місті, затиснутому між хребтами Карпат, проголошується незалежна українська держава – Карпатська Україна. Вона існувала день. Але цього вистачило, щоб увійти в історію. Не як формальність. Як символ.

ЗАБУТА ЗЕМЛЯ, ЖИВА ІДЕЯ

Закарпаття – територія, де сходяться Схід і Захід, слов'янський світ і угро-фінський, православ'я, католицизм і юдаїзм. Край, що століттями балансував на межі великих імперій, не маючи власного центру сили, але маючи власний голос. Закарпаття – край із багатозначною історією, який часто сприймають як «окраїну» чи «виняток». А дарма. Саме тут, на землі, де переплелися культури Угорщини, Чехії, Австрії, Словаччини й України, з'явилась короткотривала, але принципова держава – Карпатська Україна. Цей проєкт не був лише регіональним жестом. Це був політичний акт, спрямований до всіх українців. Не лише в Хусті, не лише в Ужгороді, а й у Львові, Києві, Донецьку й Одесі.

ЗАКАРПАТТЯ: СТО РОКІВ У ПОШУКАХ СЕБЕ

До Першої світової війни Закарпаття (тоді – Підкарпатська Русь) входило до складу Угорського королівства у складі Австро-Угорщини. Місцеві русини (етнічні українці) перебували під жорстким мадяризаційним тиском. Будь-які прояви національної свідомості суворо контролювалися. І хоча частина еліти тяжіла до росії (т. зв. русофіли), вже наприкінці XIX – на початку XX століття формується українофільський рух.

Після розпаду імперії в 1918-му Закарпаття опиняється в геополітичному вакуумі. Спочатку входить до складу Угорської радянської республіки, далі – під контролем чехословацької армії. Паризька мирна конференція 1919 року віддає регіон Чехословаччині. Умовою стало надання автономії. Українці краю, розділені мовою, віросповіданням і політичними орієнтаціями, прагнули двох речей: культурного самовизначення і політичної суб'єктності. Прага ж в автономії не поспішала. На практиці – автономію не надавали десятиліттями.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ ПЕРІОД: РОЗВИТОК ІЗ ЗАСТЕРЕЖЕННЯМИ

1920–1938 роки – період двоїстий. З одного боку, Прага дала змогу українцям вільно розвивати мову, культуру, освіту. Відкривалися школи, діяли культурні товариства, почали з'являтися українські газети, журнали, видавництва. З іншого боку – автономія, передбачена Сен-Жерменським договором, залишалася на папері. Економічне становище краю було важким. Урядові посади займали здебільшого чехи. Додайте до цього різноманітність населення – мадяри, євреї, словаки, німці, русини, українці – і отримуємо вибуховий коктейль ідентичностей. Але саме в цей час зароджується ідея Карпатської України як частини цілого – української нації.

У ТІНІ НОВИХ БУР: ЄВРОПА ПЕРЕД ВІЙНОЮ

1938-й. Світ хитається. Німеччина анексує Австрію, Судети. Захід не чинить опору.

Мюнхенська угода – зрада Чехословаччини. Під тиском Німеччини Прага змушена надати автономію Словаччині, а заодно – й Підкарпатській Русі. 22 листопада 1938 р. ухвалено конституційний закон, який надавав автономний статус Підкарпатській Русі. Уряд очолює **Августин Волошин** – греко-католицький священник, професор, політик і яскравий представник українофільського табору. **Волошин** не просто був українцем. Він був українським державником. Уряд швидко бере курс на українізацію.

ВІЙНА БЕЗ ШАНСІВ: КАРПАТСЬКА СІЧ

Оборону краю тримала Карпатська Січ – добровольча парамілітарна організація, української молоді, створена ще 1938 року. Частина з них мала бойовий досвід, дехто – колишні вояки армій Австро-Угорщини чи Чехословаччини. Але більшість – це юнаки 18–25 років, зі старими рушницями й не менш старою надією. Вони не мали техніки, авіації, артилерії. Проти них – регулярна угорська армія, підтримана Німеччиною.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО ДЛЯ ВСІЄЇ УКРАЇНИ, А НЕ ЛИШЕ ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ

Карпатська Україна – не маргінальна сторінка в історії. Це – одна з найбільш недооцінених подій українського XX століття. Це не локальна історія. Це – загальноукраїнська подія, яка не вписується в схему «Київ – Львів – Харків». І ось чому:
1. Це був акт всеукраїнського значення
У Хусті проголосили єдину Україну. Не «Русинську», не «Закарпатську», а Карпатську Україну – як частину українського

ІСТОРИЧНІ ПАРАЛЕЛІ: УНР, ЗУНР, І МАЙДАН

Карпатська Україна логічно завершує ланцюг державотворчих спроб початку XX століття:
♦ УНР (1917–1921) – перша всеукраїнська республіка;
♦ ЗУНР (1918–1919) – державний проєкт Галичини;
♦ Карпатська Україна (1939) – останній вистріл міжвоєнного періоду.
Усі три були короткотривалими. Усі три зазнали поразок. Але всі три заклали фундамент ідентичності,

Карпатська Україна: держава на один день, яка залишилася з нами назавжди

Назва регіону змінюється з «Підкарпатська Русь» на «Карпатська Україна». І це не просто назва. Це – принциповий вибір.

ПРОГЛОШЕННЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ: ОДИН ДЕНЬ СВОБОДИ

Коли в березні 1939-го Словаччина проголошує незалежність, Карпатська Україна робить те саме. Напередодні чехословацькі війська покидають регіон. Чехословаччина фактично розпалася: Словаччина стала незалежною, Бойові дії з Угорщиною вже тривають. В Хусті збирається Сойм – парламент. Було обрано 32 депутатів, переважно від партії Волошина – Українського національного об'єднання. **О 16:00 15 березня 1939 року Карпатська Україна проголосила незалежність.**

- Рішення Сойму – історичне:**
♦ **проголошено незалежність Карпатської України;**
♦ **визначено форму правління – президентську республіку;**
♦ **президентом обрано Августина Волошина;**
♦ **державною мовою – українською;**
♦ **національним прапором – синьо-жовтий;**
♦ **гербом – тризуб із хрестом;**
♦ **гімн – «Ще не вмерла України».**

Це не була декларація в порожнечу. Це була чітка й відверта заява: **«Ми – частина української нації. Ми хочемо бути вільними».**

Але вже в той день почався наступ. Угорська армія, за мовчазної підтримки Німеччини, розпочала агресію. Незалежність протрималася – формально – один день.

Хуст, Тячів, Воловець, села Верховини – всюди точилися бої. Українці не мали шансів, але мали гідність. Угорські війська, озброєні танками й авіацією, діяли рішуче. За кілька днів спротив був придушений. Частину захисників розстріляно на місці, інші потрапили в полон або втекли в Румунію.

Угорські війська зайняли Хуст 16 березня. До 18-го – більшу частину регіону. Карпатська Україна існувала формально добу, але за неї загинули реальні люди. За ідею.

ХТО ТАКИЙ АВГУСТИН ВОЛОШИН?

Народився в 1874 році, навчався у Будапешті, працював педагогом. Був обраний депутатом угорського парламенту, а згодом став ректором Ужгородської гімназії. Захищав права русинів і виступав за українізацію.

Під час чехословацького періоду – автор десятків публікацій, активно підтримував створення українських інституцій. Його «Мала граматика української мови» стала основним підручником у школах регіону.

Після угорської окупації емігрує до Праги. У 1945 році заарештований радянським НКВС. Помер у Бутирській тюрмі в Москві 19 липня 1945-го. Жодного суду. Жодної могили.

Волошин – не просто президент на один день. Він – символ державності в найтемніший час. Людина, яка знала, що шансів нема, але діяла, бо так вимагала гідність.

У 2002 році Указом Президента України йому посмертно присвоєно звання Героя України.

світу. В умовах, коли Галичина перебувала під Польщею, Наддніпрянщина – під СРСР, Буковина – під Румунією, саме ця держава стала першим офіційним утворенням з назвою «Україна» після УНР.

2. Це був свідомий політичний жест

Карпатська Україна не шукала порятунку в інших державах. Вона не стала сателітом. Вона заявила: «Ми самі творимо свою долю» – у той час, коли Захід боявся дратувати Гітлера, а СРСР готував свої сценарії.

3. Це був приклад боротьби за демократію

Конституційна модель передбачала демократичну республіку, захист прав, культурну свободу. Це була не диктатура, а продовження традиції УНР – республіканської, світської, народної держави.

ПІСЛЯ ПАДІННЯ: МОВЧАННЯ І ПАМ'ЯТЬ

Угорська окупація тривала до 1944 року. Від 1945-го – Закарпаття входить до складу УРСР. Ідея Карпатської України стає табу. Про Волошина не писали, а якщо й згадували – то як «буржуазного націоналіста». Тих, хто був у Січі – переслідують.

Лише в діаспорі, особливо в США і Канаді, про неї говорили відкрито. У Чикаго щороку в березні відзначали День Карпатської України, видавали спогади, зберігали документи.

Повернення теми в освітній простір і масову культуру почалося лише наприкінці 1980-х. У 1991 році Хуст став одним із символічних центрів відродження Незалежної України. Сьогодні це невіддільна частина історії українського державотворення.

який не змогли зруйнувати ні СРСР, ні імперія страху, ні забуття.

Символізм Хуста перегукується з подіями 2014 року. Майдан, анексія Криму, війна на Донбасі – знову стоїмо перед вибором: бути незалежними попри втрати чи жити в зручному рабстві. Карпатська Україна вже дала свою відповідь.

СЬОГОДЕННЯ: УРОК І ПРИКЛАД

Карпатська Україна – це нагадування: навіть у безнадійній ситуації можна чинити опір. І навіть короткотривала держава може лишити після себе фундамент.

Це не про день у березні 1939-го. Це про націю, яка не перестає виборювати свою свободу.

Як сказав історик **Іван Пятриляк**:

«Карпатська Україна – це не поразка. Це перемога духу. Це урок гідності, за яку не шкода віддати життя».

ХУСТ – ЯК КИЇВ, ЯК ЛЬВІВ

Не випадково саме з Хуста сьогодні починають багато українських проєктів пам'яті. Там щороку відбуваються панахиди. Меморіали. Марші.

Бо Карпатська Україна – це:

- ♦ не «провал».
- ♦ не «трагедія».
- ♦ а чітке, мужнє державне рішення.

І хоч вона існувала один день – цілком могла існувати вічно. Якби не загарбники.

ЕПІЛОГ: ДЕРЖАВА НА ДЕНЬ – НАЦІЯ НА ВІКИ

Можна зруйнувати уряд. Можна розігнати парламент. Але не можна знищити ідею, що живе в пам'яті.

Карпатська Україна – це держава, що протрималась один день. Але цього достатньо, щоб зрозуміти суть української боротьби: ми обираємо свободу навіть тоді, коли вона без шансів. Бо свобода – не тільки політичне рішення. Це – стан душі.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Карпатська Україна – це не село на краю карти. Це частина загальноукраїнської мозаїки, без якої не зрозуміти, ким ми були – і ким стали.

Сьогодні, коли знову боремося за незалежність, її досвід – не лише історичний. Він – наш дороговказ.

Тетяна ЛОВСКА

Опалювальний сезон 2025–2026: як отримати житлову субсидію та на що звернути увагу

З 1 жовтня Пенсійний фонд України проводить розрахунок житлових субсидій на опалювальний сезон 2025-2026 років.

Довідково
Житлова субсидія розраховується з урахуванням тривалості опалювального сезону з 16 жовтня по 15 квітня включно (пункт 70 Положення про порядок призначення житлових субсидій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848 «Про спрощення порядку надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива»). Для більшості громадян такий розрахунок відбувається в автоматичному режимі. Також

автоматично перевизначать розмір субсидії домогосподарствам, у яких розмір субсидії в літній період складав 0,00 грн.

За який період враховуються доходи?

Під час розрахунку розміру житлової субсидії на опалювальний сезон 2025-2026 років враховуються доходи домогосподарства за I та II квартали 2025 року. Доходи у вигляді пенсії враховуються в розмірі нарахованої пенсії за серпень 2025 року.

Кому необхідно звертатись за призначенням субсидії?

Громадянам, які планують вперше отримати житлову субсидію, необхідно звернутись до територіального органу Пенсійного фонду України. Також до Фонду мають звернутись ті, хто отримував житлову субсидію, але станом

на 1 жовтня у них відбулись зміни у складі зареєстрованих осіб домогосподарства чи у складі сім'ї члена домогосподарства, або в переліку житлово-комунальних послуг, якими користується домогосподарство.

За призначенням житлової субсидії можуть ще звернутись люди, яким субсидія на неопалювальний період не була призначена через наявність заборгованості, яка вже погашена / оформлено договір реструктуризації або оскаржено питання заборгованості зі сплати ЖКП у судовому порядку.

Які документи потрібні?

Для призначення житлової субсидії надаються заява та декларація (за встановленими формами).

Залежно від обставин можуть надаватись інші доку-

менти (за наявності). Наприклад:

- ♦ договір найму (оренди) житла – у разі проживання заявника у житлі, що орендується;

- ♦ копія договору про реструктуризацію заборгованості – за умови наявності заборгованості та укладання відповідного договору;

- ♦ довідка ВПО – у разі звернення за призначенням житлової субсидії за місцем фактичного проживання.

Куди та як подати документи?

Подати документи на призначення житлової субсидії можна одним із способів (за вибором) :

- особисто, звернувшись до сервісного центру Пенсійного фонду України;
- поштою на адресу територіального органу Фонду;

– онлайн через вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України чи мобільний застосунок «Пенсійний фонд».

Крім того, документи на призначення субсидії можна подавати через уповноважених посадових осіб територіальних громад, центри надання адміністративних послуг та через «Портал Дія».

Терміни призначення субсидії

У разі подання документів у період з 1 жовтня до 30 листопада (включно) субсидія призначається з початку опалювального періоду. Якщо звернення мало місце пізніше – з місяця звернення.

Головне управління Пенсійного фонду України в Закарпатській області

Благодійна акція #PowerCoins: Збираємо монети – рятуємо тварин!

Національний банк України та UAnimals розпочали щорічну благодійну акцію зі збору монет «#PowerCoins» для допомоги тваринам, які постраждали від війни.

Упродовж наступних трьох місяців – з 15 вересня до 28 листопада 2025 року включно – по всій Україні триватиме збір монет номіналами 10, 50 копійок та 1, 2, 5 і 10 гривень. Сума зібраних коштів буде перерахована на потреби евакуйованих тварин у притулках і тварин у прифронтових областях. Банками – партнерами акції стали Ощадбанк та ПУМБ, пише Закарпатська ОВА.

НА ЩО БУДУТЬ СПРЯМОВАНІ ЗІБРАНІ КОШТИ?

- ♦ Їжа для евакуйованих тварин – закупівля корму для тварин, урятованих із зони бойових дій, що дасть змогу забезпечити притулки та

тимчасові пункти перетримки їжею;

- ♦ Лікування поранених і хворих тварин – фінансування ветеринарної допомоги, операцій, ліків, реабілітації та базової вакцинації для тварин, які зазнали травм або хвороб унаслідок війни;

- ♦ Вольєри та облаштування для притулків – закупівля матеріалів і обладнання для створення або розширення безпечних місць у притулках, які готові приймати тварин із евакуації.

Благодійна акція «#PowerCoins» насамперед спрямована на дітей та молодь, які вже неодноразово продемонстрували свою активність у попередніх благодійних акціях, організованих Національним банком. Так, торік понад 210 тисяч дітей, студентів та освітян з усієї України долучилися до благодійного збору монет.

Водночас благодійна акція «#PowerCoins» – це не тільки про збір коштів, а й про розвиток культури благодійнос-

ті, яка є складовою частиною фінансової культури.

ЯК ДОЛУЧИТИСЯ ДО ІНІЦІАТИВИ?

Щоб долучитися до акції, потрібно зібрати монети (номіналами 10, 50 копійок та 1, 2, 5 і 10 гривень) та в період із 15 вересня до 28 листопада 2025 року віднести їх до найближчого відділення банку – партнера акції (Ощадбанк та ПУМБ). Банк перерахує ці кошти на рахунок фонду «UAnimals».

До акції можуть долучатися колективи та збирати монети в закладах освіти, на підприємствах, в організаціях та інших установах. Це дасть змогу всім небайдужим громадянам взяти участь у зборі коштів та допомогти врятувати життя тварин, які постраждали від війни.

На спеціальному інформаційному порталі зазначені адреси всіх відділень банків-партнерів, де громадяни

зможуть перерахувати зібрані монети на рахунок фонду «UAnimals», а також детальна інформація про умови участі в акції та заходи для закладів освіти.

Зокрема, в межах акції проходитимуть освітні заходи для навчальних закладів.

Довідково:

UAnimals – організація, що рятує тварин та довіклля від війни й людської жорстокості. Нині команда активістів рятує тварин від війни: евакуює, доставляє корми й ліки, відбудовує притулки.

Також за час свого існування організації вдалося

заборонити пересувні цирки з тваринами в понад 30 містах України. У результаті перемовин UAnimals з українськими брендами одягу десятки дизайнерів зобов'язалися не використовувати хутро у своїх колекціях. UAnimals працює над законодавчими змінами: зокрема, вдалося взяти участь у забороні феєрверків, фотопослуг з тваринами, посиленні адміністративної та кримінальної відповідальності тощо.

Посилання на сайт акції: <https://promo.bank.gov.ua/power-coins/>

Інформація по інфекційній захворюваності (гострі респіраторні захворювання, COVID-19, вірусний гепатит А) та шляхи профілактики. 1.Гострі респіраторні захворювання.

З суттєвим похолоданням в регіоні, динаміка захворюваності на гострі респіраторні захворювання в другій половині вересня суттєво збільшилася (на 48.0 %).

Захворюваність дитячого населення (0-17 років) складає 62.5 % від загальної кількості зареєстрованих випадків, з них захворювання школярів сягає 52.1 %.

Таблиця по захворюваності на ГРВІ за вересень 2025 року по Хустській та Горинчівській ТГ

Дата	Вересень 2025 р.							всього
	до 1 р.	1-4	5-9	10-14	15-17	18-29	30-64	
01.09-06.09.2025 р. за тиждень	1	13	14	17	7	5	60	125
08.09-12.09.2025 р. за тиждень	4	21	36	50	31	7	61	221
15.09-21.09.2025 р. за тиждень	2	30	70	92	36	24	85	348
22.09-27.09.2025 р. за тиждень	1	34	61	74	41	17	76	314
29-30.09.25 р.	-	5	8	9	10	9	16	59
Всього:	8	103	189	242	125	62	298	1067

Профілактика ГРВІ передбачає два основні напрямки: специфічну профілактику, яка включає

щорічну вакцинацію проти грипу, та неспецифічну профілактику, що полягає у дотриманні правил гігієни (часте миття рук, провітрювання приміщень), здоровому способі життя (загартовування, повноцінне харчування, фізична активність) та уникненні контакту з хворими людьми.

Щеплення від грипу, як дієвий засіб запобігання захворюваності, потрібно робити щороку, оскільки склад вакцини змінюється, а імунітет не є довготривалим. Вакцинувати можна дітей з 6 місяців, а також вагітних та людей похилого віку. Процедура швидка, вакцину вводять внутрішньом'язово, найчастіше в плече. Найкращий час для вакцинації – початок осені (вересень-жовтень), але зробити щеплення можна й пізніше, протягом усього сезону грипу, який триває з жовтня до травня.

2. COVID-19.

Наразі в регіоні відмічається поширення захворюваності на COVID-19, тому профілактика залишається і надалі актуальною. Вона подібна, як при гострих респіраторних захворюваннях – специфічна вакцинація та дотримання санітарно-епідемічного режиму: часте миття рук з милом чи обробка антисептичними спиртвмісними засобами, уникання близького контакту з тими, хто має гарячку або кашель, систематичне очищення і дезінфікування поверхні, до яких часто доторкуються, наприклад, дверні ручки.

3.Вірусний гепатит А

Актуальною проблемою залишається ріст захворювання на вірусний гепатит А,зокрема в с. Іза.Тому ще раз хочемо розказати про хворобу та як себе вберегти від неї.

ЩО Ж ТАКЕ ГЕПАТИТ А?

Гепатит А – вірусне захворювання печінки, яке часто називають хворобою брудних рук. Ця інфекція також відома як “хвороба Боткіна”. Збудник потрапляє в організм людини через заражену їжу, воду та при тісному фізичному контакті з інфікованою людиною.

Найбільш уразливі до гепатиту А – діти. Однак захворювати може кожен.

Одужання іноді триває кілька місяців. Крім ураження печінки, в окремих випадках гепатит А може спричиняти ураження нирок, підшлункової залози, перебігати з болями в суглобах та навіть призвести до смерті.

Наразі не існує спеціального лікування проти вірусного гепатиту А. Ріст захворюваності на ВГА продовжується.

Тому найкращий спосіб запобігти хворобі – зробити щеплення:

Вакцинація проводиться від 1 року 2 дозами з інтервалом 6 місяців.

Якщо невакцинована людина мала сексуальний або близький побутовий контакт із хворим на гепатит А, їй рекомендоване екстрене щеплення протягом 2 тижнів від моменту контакту.

Також не забувайте дотримуватися простих правил гігієни:

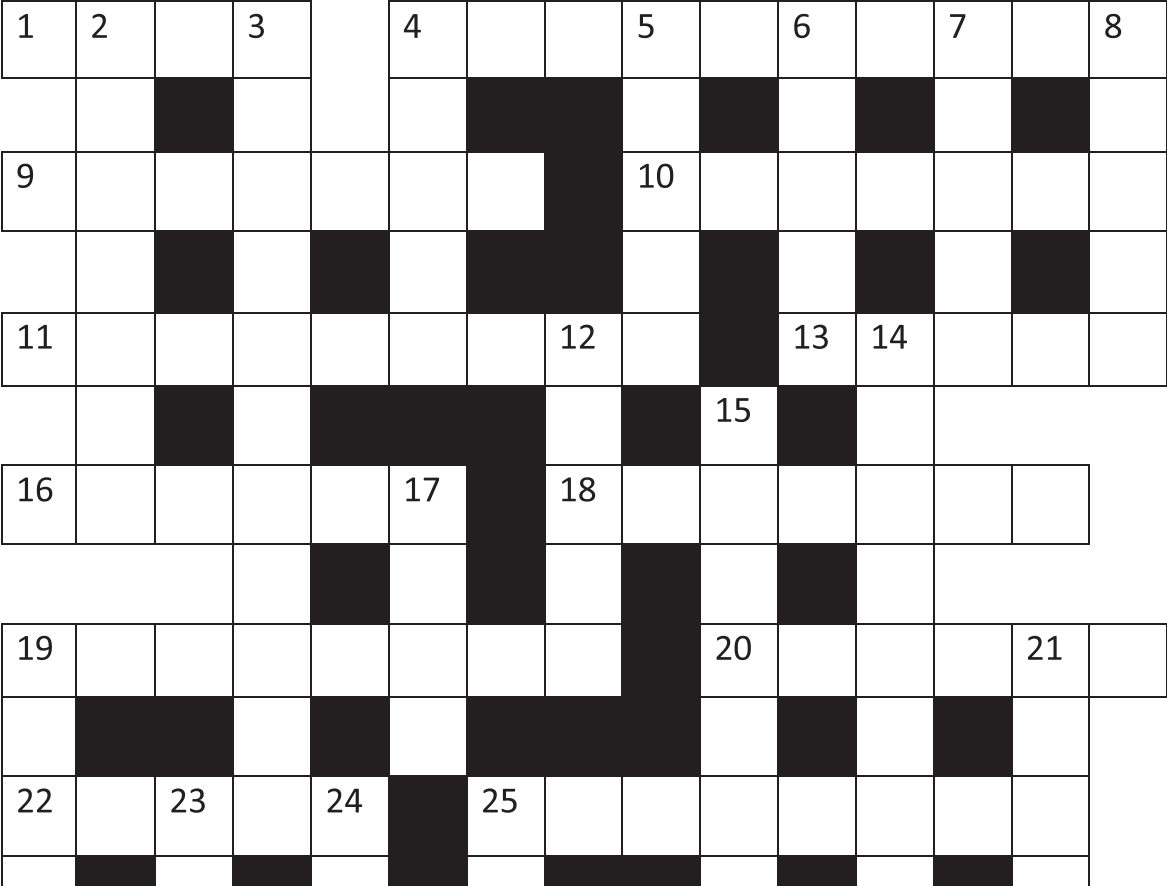
- ♦ частіше мийте руки з милом, зокрема перед приготуванням та вживанням їжі;
- ♦ пийте тільки кип'ячену або бутильовану воду;
- ♦ ретельно мийте овочі та фрукти;
- ♦ стежте за чистотою рук дитини, іграшок, предметів побуту.

НОВИЙ ПРОВАЙДЕР ТВОГО МІСТА
НАЙШВИДШИЙ ІНТЕРНЕТ
1000 МБ + ТБ - 100 ГРН

ПІДКЛЮЧЕННЯ БЕЗКОШТОВНО

☎ 067-64-74-676
095-88-66-988, 096-88-66-988

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:
1. Данина для монголо-татарської Орди. 4. Самостійна частина мови. 9. Професія Ван Кліберна. 10. Великий феодал, якому підкоряються васали. 11. Пристрій, який змінює певні характеристики сигналу. 13. Забарвлений шар шкірки цитрусових плодів. 16. Різниця між дебетом та кредитом. 18. Напій богів. 19. Небезпечний павук. 20. Новий кам'яний вік. 22. Графічна інформація у вигляді точок різної величини. 25. Видатна українська плавчиха, багаторазова чемпіонка Олімпійських ігор. 26. Річка у Донецькій області, на якій у 1223 році відбулася битва між русько-половецькими силами та монгольським військом. 27. Виявлення зацікавленості. 28. Навчальна музична дисципліна. 29. Місто, в якому стратили Жанну д'Арк.

ПО ВЕРТИКАЛІ:
2. Нідерландський філософ 17-го століття. 3. Особа, яка надає професійні поради. 4. Музичний жанр, з якого слів не викинеш. 5. Працівник, який займається прийманням, зберіганням та видачею грошей. 6. Замінник оригінального товару. 7. «Я єсть...», якого правди сила ніким звоєвана ще не була ... ». 8. Бідон по-закарпатськи. 12. Атмосфера слави та успіху. 14. Прилад для вимірювання світлового потоку. 15. Голова Директорії Української Народної Республіки. 17.... фон Бісмарк. 19. Наукова назва кормової ріпи. 21. Сорт винограду. 23. Хижий птах. 24. Німецькі автогонщики Міхаель та... Шумахери. 25. Знамениті американські грабіжники Бонні і....

Відповіді на кросворд попереднього номера

ПО ГОРИЗОНТАЛІ:
1.Комікс. 4.Ліквідація. 10.Сертифікат. 11.Бемоль. 12.Три. 13.Інфант. 15.Родина. 18.Алабама. 19.Конвектор. 21.Агуті. 23.Мул. 24.Експерт. 26.Орбіта. 29.Заява. 30.Верф. 32.Шерлок. 33.Мілн. 34.Оптик. 35.Цар. 36.Озон. 37.Джерсі. 38.Шприц. 39.Ряба. 40.Яніна. 41.Ниття.

ПО ВЕРТИКАЛІ:
1.Косатка. 2.Мортира. 3.Криміналіст. 5.Катет. 6.Імбир. 7.Ахмед. 8.Ілленко. 9.Діафрагма. 14.Наколка. 16.Олекса. 17.Інтервенція. 20.Ратифікація. 22.Гортензія. 25.Електротат. 27.Іоланта. 28.Аркадія. 29.Замбезі. 31.Моршин.

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту та додаток до атестата МЖ АВ 000867 видані 20 червня 1995 року на прізвище Калинович Корнелія Іванівна, вважати недійсними.

Редакція не завжди поділяє думку авторів. Ніхто не має права примушувати редакцію публікувати той чи інший матеріал. Передрук без дозволу редакції заборонено. Редакція залишає за собою право вносити правки до матеріалів, що публікуються у газеті. Свідоцтво реєстрації ЗТ №725/317 Р від 28.02.2019
Адреса друкарні: видавництво «А-Прінт» ТОВ «ДІМ», м.Тернопіль, бульвар Т.Шевченка,1
Наша адреса: 90400, м. Хуст, вул. Корятівича, 3. Тел.: +380 (97) 074 77 07.
E-mail: khust.visnyk@gmail.com
Друк офсетний Ум. Друк. Арк. 1. Наклад 10000 прим.
Директор Н.Головко
З питань розміщення реклами звертайтеся за номером телефону: +380 (97) 074 77 07

